

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia limbajului și Audiologie Educatională/ Specialist în terapia limbajului și audiologie educațională

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Consilierea și psihoterapia persoanelor cu tulburări de limbaj						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Carmen Costea-Bărluțiu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Carmen Costea-Bărluțiu						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					34
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					97
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<p>Este indicată, dar nu obligatorie, parcurgerea disciplinelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psihologia generală și a personalității • Introducere în psihiatrie/ Psihologia clinică a persoanelor cu dizabilități • Psihopedagogia tulburărilor emoționale și comportamentale • Consilierea familiei și a persoanelor cu dizabilități
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea metodelor de evaluare a tulburărilor clinice la copii, tineri, adulți și a disfuncțiilor la nivelul sistemului familial (scale, interviuri structurate); • Construcția de interviuri semi-structurate pentru evaluarea funcționării psihice a persoanelor cu și fără dizabilități și a familiilor acestora

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • videoproiector
-------------------------------	--

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • laptop • imprimantă • boxe
--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere, orientare și asistență psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane/ grupuri educaționale (copii/ elevi cu și fără dizabilități, familii, profesori, angajați etc.); • Consiliere și asistență a părinților copiilor aflați în situație de criză, respectiv dificultate, datorate dizabilităților și/ sau bolilor cronice înnăscute sau dobândite, respectiv a tulburărilor de limbaj și comunicare; • Auto-analiză, auto-reflecție în raport cu propria practică, respectiv auto-cunoaștere și auto-îngrijire în vederea prevenirii stresului profesional și a epuizării profesionale; • Cercetare în domeniul consilierii și asistenței psihopedagogice, respectiv psihologia clinică a persoanelor cu dizabilități și/ sau tulburări de limbaj;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu dizabilități. • Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniu

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza unor modele teoretice validate empiric, metode și strategii de intervenție în consilierea și psihoterapia persoanelor cu și fără tulburări de limbaj și comunicare și a familiilor acestora;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Decelarea specificului intervențiilor psihoterapeutice și de consiliere cu persoanele cu tulburări de limbaj și comunicare și familiile acestora; • Identificarea temelor și problematicii specifice consilierii, respectiv psihoterapiei în cazul persoanelor cu diferite tulburări de limbaj și comunicare; • Definierea rolului relației terapeutice în eficiența intervenției terapeutice și stabilirea criteriilor relației terapeutice ca relație de atașament; • Operaționalizarea conceptelor fundamentale ale terapiilor sistemice de cuplu și familie, respectiv discutarea relevanței acestora în cazul intervenției cu familii ale copiilor și adulților cu diferite tulburări de limbaj și comunicare; • Ancorarea relevanței comunicării și narativelor în procesul de consiliere și psihoterapie, respectiv stabilirea specificului acesteia cu persoane cu dizabilități și familiile acestora; • Analiza critică a unor programe terapeutice bazate pe atașament, a unor modele creative, experiențiale, respectiv a unor modele bazate pe antrenarea relaxării (training autogen, hipnoză, mindfulness) în contextul problematicii complexe a persoanelor cu tulburări de limbaj și comunicare și a familiilor acestora; • Conturarea rolului eticii și deontologiei profesionale, a procesului de formare și de supervizare/ intervizare în contextul profesiei de consilier și psihoterapeut, precum și a auto-cunoașterii și auto-îngrijirii profesionistului care activează în domeniu.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Consilierea și psihoterapia – definiții, delimitări conceptuale. Mituri și prejudecăți referitoare la consilierea și psihoterapia persoanelor cu dizabilități, tulburări de limbaj și a familiilor acestora.	prelegerea brainstorming-ul	Recapitulare a unor concepte, modele
2. Orientări teoretice și modele în consiliere și psihoterapie. Relevanța practicii bazate pe dovezi empirice.	prelegerea exercițiul	
3. Relația consilier/ psihoterapeut – client cu dizabilități ca relație de atașament. Discutarea relației logoped – client.	prelegerea demonstrația exercițiul	
4. Terapia sistemică de cuplu și familie: rolul familiei ca resursă și/ sau obstacol în intervenția logopedică.	prelegerea expunerea brainstorming-ul	
5. Problemele familiale în viziunea terapiilor sistemice și modele de intervenție specifice pentru depășirea acestora.	prelegerea exercițiul	
6. Terapia narativă: rolul comunicării în structurarea scenariilor despre probleme.	prelegerea	Auto-reflecție
7. Prelucrarea doliului și pierderii în familiile copiilor cu diferite dizabilități, boli și tulburări severe.	prelegerea dezbaterea	
8. Programe terapeutice bazate pe atașament.	prelegerea exercițiul	Auto-evaluarea atașamentului
9. Resurse și factori de reziliență la persoanele cu dizabilități și familiile acestora. Modalități de intervenție.	prelegerea exercițiul	
10. Caracteristici protective în familie (coeziunea, robustețea, suportul) și întărirea acestora.	prelegerea brainstorming-ul	
11. Hipnoterapia și tehnici de relaxare ca intervenții multimodale utile în intervenția individuală și familială la persoane cu diferite tulburări de limbaj și comunicare.	prelegerea brainstorming-ul	Exercițiu experiențial
12. Terapii creative (muzica, dansul, mișcarea, teatrul, arta) și utilitatea acestora în exprimarea emoțiilor – rol în consiliere și psihoterapie.	prelegerea exercițiul	Analiză vignete de caz
13. Terapia cognitiv-comportamentală și evoluția acesteia în perioada recentă: terapia bazată pe acceptare și angajament (ACT).	dezbaterea exercițiul	
14. Încheierea procesului terapeutic și relația terapeutică după încheierea acestuia.	dezbaterea brainstorming-ul	

Bibliografie

- Arthur, A.A. (2003). The emotional lives of people with learning disability, în *British Journal of Learning Disabilities*, 31, p. 25-30;
- Block, S., Onslow, M., Packman, A., Dacakis, G. (2006). Connecting stuttering measurement and management: IV. Predictors of outcome for a behavioural treatment for stuttering, în *International Journal of Language & Communication Disorders*, 41(4), p. 395-406;
- Cohan, S.L., Chavira, D.A., Stein, M.B. (2006). Practitioner Review: Psychosocial interventions for children with selective mutism: a critical evaluation of the literature from 1990-2005, în *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47(11), p. 1085-1097;
- Costea-Bărluțiu, C. (2015) Elemente de consiliere psihologică și psihoterapie a persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora, în Roșan, A. (coord.) *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*. Iași. Editura Polirom, p. 525-562;
- David, D. (1998). *Psihoterapie și Hipnoterapie cognitiv-comportamentală*, Ed. Risoprint, Cluj;

- DeKlyen, M., Greenberg, M.T. (2016). Attachment and Psychopathology în Childhood, în Cassidy, J., Shaver, P.R. (eds.). *Handbook of Attachment. Theory, Research, and Clinical Applications*, The Guilford Press, New York;
- Friehe, M.J., Bloedow, A., Hesse, S. (2003). Counseling Families of Children with Communication Disorders, în *Communication Disorders Quarterly*, 24, p. 211-220;
- Hearne, A., Packman, A., Onslow, M., Quine, S. (2008). Stuttering and its treatment in adolescence: The perceptions of people who stutter, în *Journal of Fluency Disorders*, 33, p. 81-98;
- Lambert, M.J., Simon, W. (2008). The Therapeutic Relationship: Central and Essential in Psychotherapy Outcome, în Hick, S.F., Bien, T. (eds.). *Mindfulness and the Therapeutic Relationship*, The Guilford Press, New York;
- Mackenzie, C., Lowit, A. (2007). Behavioural intervention effects in dysarthria following stroke: communication effectiveness, intelligibility and dysarthria impact, în *International Journal of Language & Communication Disorders*, 42(2), p. 131-153;
- McGinty, K., Walker, M., Bloch, R.M. (2008). Sensitivity of a System of Care in Recognizing Communication Disorders in Children with Serious Emotional Disorders, în *Community Mental Health Journal*, 44, p. 295-302;
- Mirow, R. (2008). 'Going Cognitive': CBT for people with learning disabilities, în *Learning Disability Practice*, 11(8), p. 34-38;
- Norcross, J.C. (2002). *Psychotherapy Relationships That Work*, Oxford University Press;
- Pattison, S. (2005). Making a difference for young people with learning disabilities: A model for inclusive counselling practice, în *Counselling and Psychotherapy Research*, 5(2), p. 120-130;
- Ross, A., Winslow, I., Marchant, P., Brumfitt, S. (2006). Evaluation of communication, life participation and psychological well-being in chronic aphasia: The influence of group intervention, în *Aphasiology*, 20(5), p. 427-448;
- Șkolka, E. (2002): Aspecte ale viziunii și tehnicilor psihoterapiilor familiale relativ la eficientizarea intervențiilor terapeutice, în Druțu, I. (coord.). *Studii și cercetări în Psihopedagogia Aplicată*, Presa Universitară Clujeană;
- Steinhausen, H.-C., Wachter, M., Laimbock, K., Metzke, C.W. (2006). A long-term outcome study of selective mutism in childhood, în *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47(7), p. 751-756;
- Upton, J. (2009). When words are not enough: Creative therapeutic approaches, în Cottis, T. (ed.). *Intellectual Disability, Trauma and Psychotherapy*, Routledge, London;
- Viana, A.G., Beidel, D.C., Rabian, B. (2009). Selective mutism: A review and integration of the last 15 years, în *Clinical Psychology Review*, 29, p. 57-67;
- Willner, P. (2005). The effectiveness of psychotherapeutic interventions for people with learning disabilities: a critical overview, în *Journal of Intellectual Disability Research*, 49(1), p. 73-85.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Probleme psihologice ale persoanelor cu tulburări de limbaj și comunicare și familiilor acestora.	dezbateră	
2. Contractul terapeutic: componente și relevanță.	exercițiul studiul de caz	
3. Utilizarea sinelui terapeutilui ca resursă și instrument în intervenția de consiliere și psihoterapie. Dezvoltarea personală, auto-cunoașterea și auto-reflecția ca elemente ale îngrijirii personale și funcționării optime în profesie.	explicația exercițiul studiul de caz	Auto-reflecție Exerciții experiențiale
4. Cauzalitatea circulară – rol în depatologizarea membrilor familiei și deschiderea de noi oportunități de vindecare și schimbare pentru familie.	exercițiul studiul de caz	
5. Elementele fundamentale ale terapiilor sistemice în cazuri concrete.	exercițiul studiul de caz	Utilizarea unor vignete de cazuri
6. Scopuri și tehnici ale terapiilor narative.	jocul de rol	
7. Stadiile procesului de doliu și modalități de intervenție în fiecare dintre acestea.	exercițiul	Auto-reflecție

8. Atașamentul și rolul acestuia în dezvoltarea limbajului și comunicării.	exercițiul	Auto-evaluarea atașamentului
9. Optimismul, speranța, curajul și rolul acestora în acceptarea copilului cu dizabilități. Creșterea rezilienței familiei.	exercițiul studiul de caz	
10. Starea de bine a familiei și modalități de menținere a acesteia.	discuția în triade	
11. Acceptarea și mindfulness ca practici cotidiene utile în prevenirea recăderilor și a menținerii sănătății psihice.	exercițiul studiul de caz	Exercițiul experiențial
12. Tehnici creative cu aplicare la persoanele cu dizabilități și familiile acestora.	exercițiul	
13. Tehnici specifice ACT în vederea promovării acceptării și recunoștinței, cu rol de întărire a schimbărilor pozitive.	exercițiul	Auto-reflecție
14. Etica procesului terapeutic – principii și aplicații ale acestora.	dezbateră	Auto-cunoaștere

Bibliografie

- Berlin, L.J., Zeanah, C.H., Lieberman, A.F. (2016). Prevention and Intervention Programs to Support Early Attachment Security: A Move to the Level of the Community, în Cassidy, J., Shaver, P.R. (eds.). Handbook of Attachment. Theory, Research, and Clinical Applications, The Guilford Press, New York;
- Burns, G.W. (2005). *101 Healing Stories for Kids and Teens*, John Wiley and Sons, New Jersey;
- Costea-Bărluțiu, C. (2015). Configurația sistemului familial în funcție de distanțele emoționale dintre membrii familiei înainte și după nașterea unui copil: rolul stilului de atașament, în *Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane*, vol 28, Ed. Limes&Argonaut, Cluj-Napoca, p. 257-286;
- Danger, S., Landreth, G. (2005). Child-Centered Group Play Therapy with Children with Speech Difficulties, în *International Journal of Play Therapy*, 14(1), p. 81-102;
- David, D. (2006). *Psihologie clinică și psihoterapie. Fundamente*, Polirom, Iași;
- Finney, D.A. (2006). Verbal therapy with a girl who could not hear, în *Clinical Psychologist*, 10(3), p. 120-127;
- Norcross, J.C. (2002). *Psychotherapy Relationships That Work*, Oxford University Press;
- O'Connor, H. (2001). Will we grow out of it? A psychotherapy group for people with learning disabilities, în *Psychodynamic Counselling*, 7(3), p. 297-314;
- Rosen, S. (2008). *Vocea mea te va însoți. Povestiri didactice de Milton H. Erickson*, Ed. Curtea Veche, București;
- Rowan, J., Jacobs, M. (2003). *The Therapist's Use of Self*, Open University Press, Maidenhead;
- Sloan, T.L. (2007). Family Therapy with Selectively Mute Children: A Case Study, în *Journal of Marital and Family Therapy*, 33(1), p. 94-105;
- Vargha, J.L. (2003). *Hipnoza Clinică*, Ed. Polirom, Iași;
- Yalom, I.D. (2011). *Darul psihoterapiei*, Ed. Vellant, București.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul și seminarul abordează atât cunoștințe din sfera procesului de consiliere/ psihoterapie, în general, cât și intervenții care vizează persoanele cu dizabilități, persoane în situații de viață speciale, persoane cu tulburări de limbaj și comunicare și familiile acestora. Disciplina vizează, pe de o parte, abilitarea masteranzilor pentru a recunoaște în propria practică eventualele persoane care necesită intervenție psihoterapeutică, pe de altă parte urmărește oferirea deschiderii spre formarea în psihoterapie. Cursul asigură legătura dintre teorie și practică, prin focalizarea asupra intervențiilor validate empiric și abordarea psihoterapiei din perspectivă integrativă, în timp ce seminariile își propun dezvoltarea abilităților practice, prin metode specifice și operaționalizarea conceptelor teoretice.
- Cunoștințele predate și metodele derivate din teorie sunt în acord cu cerințele Colegiului Psihologilor din România, cu accent pe latura etică și deontologică a profesiei, respectiv respectă cerințele Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificării Ocupațiilor din România.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	examen	Examen scris	30,00%
10.5 Seminar/laborator	Proiect (conceptualizare de caz)		60,00%
	Oficiu		10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• cunoașterea teoriei care fundamentează diferite metode psihoterapeutice a persoanelor cu și fără dizabilități, respectiv tulburări de limbaj și comunicare și a familiei acestora;• definirea corectă a conceptelor specifice domeniului;• utilizarea corectă a conceptelor din domeniul psihoterapiei, exemplificarea și operaționalizarea termenilor de specialitate.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

10.05.2018

.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....